

Sajtóinformációk

2019.04.10. Krivá

Interreg V-A Szlovákia ó Magyarország Együttm ködési Program

Interreg V-A Slovakia-Hungary Cooperation Programme

SKHU/1601/1.1/175

Palócföld ó Hont ó Podpolanie: Közös hagyomány rz tematikus út kialakítása és látogatóbarát fejlesztése

Palócland ó Hont ó Podpolanie: visitor-friendly development of common cultural heritage thematic routes

Projektben résztvev partnerek:

- Palóc Út Kulturális Turisztikai Klaszter Egyesület (Vezet kedvezményezett - HU)
- Vanyarc Községi Önkormányzat (HU)
- Hagyományos Értékek Meg rzéséért Alapítvány (HU)
- Slovenské národné múzeum (SK)
- Komunika né centrum Detva, n.o. (SK)
- Obec Hrušov (SK)

A projekt megvalósítási id szaka: 2018.01.01. ó 2019.12.31.

A projekt teljes elnyert támogatása: 1.470.497,63 EUR

A projekt összegrzése:

A Magyar-Szlovák határtérségben kulturális tematikus útként m köd , Palóc Út Klaszter Egyesület, a Podpolanie Kulturális Utat tervez , Komunika né centrum DETVA, a Hagyományos Értékek Meg rzéséért Alapítvány, a Slovenské národné múzeum, valamint Hrusov, Vanyarc önkormányzatai közös pályázatot nyújtottak be. Közös célunk a térség kulturális hagyományainak és természeti értékeinek jobb kihasználása, új és meglév attrakciók, tematikus utak fejlesztése és összekapcsolása, fenntartható, családbarát turisztikai termékcsomag létrehozása, az ehhez szükséges szervezeti rendszer fejlesztése, amelyet jelen pályázatban ŐPalócföld ó Hont - Podpolanie: Közös hagyomány rz tematikus út kialakítása és látogatóbarát fejlesztéseő munkanéven említünk.

Célcsoportok:

- 1.) Turisták, kiemelten a szomszédos országból látogatók
- 2.) A terület népessége

Kit zött céljainkó a terület vonzerejének és látogatószám 10%-os növelése érdekében a látogathatóságot megteremt illetve javító,

- új funkciókat biztosító beruházásokat hajtunk végre,
- teljessé válik a terület értékeinek feltárása, melyek alapján
- közös kulturális tematikus út létrehozása.

A fejlesztések révén a kínálatban is újszer elemek jönnek létre.

Nyitott m helyek, vándorkiállítások, okostérképes alkalmazással új tematikus útvonalak gyalogos, kerékpáros és autós változatban. A kulturális és természeti értékeket összekapcsoló programcsomagok kialakítása. Új állandó kiállításokkal is gazdagodik a terület, valamint 10 nagyrendezvényt szervezünk. 15

játszóudvar hagyományos játékeszközöket és a biciklikölcsönzés lehet ségét azokra a településre helyezzük el, ahonnan még hiányoznak a család-, és látogatóbarát szolgáltatási elemek.

Közös feladatunk a meglév attrakciókból piacképes terméket, új és meglév kínálati elemekből csomagajánlatokat összeállítani. Továbbá a rendezvények összekapcsolása egységes rendezvénysorozattá, új arculat, márkázás, arculattervezés, védjegy-rendszer bevezetése, közös marketing tevékenység, információk pontok kialakítása, print és online marketing, útifilm, kiállítási részvétel, tudományos kutatás, publikálás, tudásátadás egészíti ki a projektet.

Palóc Út Kulturális Turisztikai Klaszter Egyesület ***3100 Salgótarján, Rákóczi út 29. fszt. 5.***

A projekt partner teljes költsége: 365.531,40 EUR

Ebb 1 ERDF forrás: 310.701,69 EUR

El zmények, bemutatkozás:

A Palóc Út Egyesület az alapszabályának ó az alapító tagok által a 2005. március 11-én megtartott alakuló közgy lésén történ elfogadásával jött létre és határozatlan id re alakult. Az egyesület 2010. május 26.-i közgy lésének döntése alapján Klaszter Egyesülettel alakult át.

A Klaszter Egyesület legfontosabb célja a šPalóc Útö mint turisztikai termék létrejöttének és eredményes m ködéseknek el segítése, fejlesztése, célkit zéseinek meghatározása és megvalósításuk támogatása.

Eddigi ó hazai és határon túli tagságunk érdekében végzett - támogató tevékenységünk, eredményeink:

- A 2009.09.01 - 2011. 08.31. ó HUSK/0801/1.3.1/0071 šPalóc Út közös tematikus útvonal - komplex látogatóbarát fejlesztéseő projekt alkalmával létrehozott palóc hagyományok bemutatására alkalmas hagyomány rz galériák (9 helyszínen palóc galéria és 20 helyszínen szekrény galéria) m ködtetése. Közös kiadvány készítése valamint közös interaktív honlap, šérték-térképő m ködtetése. *Elnyert támogatás: 820.677,86 EUR*
- Az ÉMOP-2008-2.3.1-F. pályázat keretében megújított www.palocut.hu honlapon e-értékesítési-, marketing rendszer m ködtetése. *Elnyert támogatás: 18.305.109,- Ft*
- A 2011.06.01 ó 2012.09.30. - 515463-EFC-1-2011-1-HU-EFC-NTT šTematikus Utak Tematikus Hálózataő alkalmával kialakított nemzetközi kapcsolatok ápolása. *A projekt költsége: 37.246.556,- Ft*

A projekt tevékenységei és kimenetei:

Természet és kultúra prioritás programszint célkit zéséhez - a határtérség vonzerejének fokozásához, a látogatók számának növeléséhez az alábbi konkrét, részcélok teljesülése révén tudunk hozzájárulni:

2018-ban a végrehajtási id szak els évében realizált tevékenységek:

A térség kulturális hagyományait bemutató, új és meglév attrakciók šHagyomány rz ő tematikus utak fejlesztése és összekapcsolása, fenntartható, családbarát turisztikai termékcsomagok létrehozása. **20 új tematikus útvonal ajánlat és 34 turisztikai csomagajánlat készült el a Palóc Úton.**

11 rendezvényen jelent meg a Palóc Út népviseletbe öltözött képviselője. A rendezvényeken kiemelt hangsúlyt fektettünk a szervezetünk tevékenységének és a program el rehaladásának bemutatására, valamint a Palóc kultúra népszerűsítésére. A településeken, régiókban megvalósuló rendezvényeken népszerűsítettük a másik térség eseményeit, programjait. Cél a nemzetközi érdekl dés felkeltése, a régióba érkezők számának növelése.

Közös örökségünk bemutathatóságát, élményszer használatát új kiállítási terek létesítésével, új funkciók létrehozásával biztosítjuk. Ezért **15 játszóudvar/játszószoba kialakítását vállaltuk.** A telepítés 15 helyszíne kiválasztásra került (Vanyarc, Kozárd, Noszvaj, Parád, Recsk, Varsány, Herencsény, Terény, Pásztó, Kazár, Fels tárkány, Szécsény, Sirok, Nagykeresztúr, Szilaspogony). A kerti bútorok egy része

elkészültek, a népi játékok közül pedig beszerzésre került 13 kerékpár, 5 mérleghinta, 12 tornafa, 13 leng teke és 12 mérlegrakó, továbbá még tervezünk beszerezni gólyalábakat, ugróköteleket, el re gurul a golyó elnevezés játokét, képkiakót stb.

A meg rözött illetve feltárt értékeinket újra él vé kívánjuk tenni, hagyományos ruhákat teszünk ismét használhatóvá, ennek okán került **15 korh csipkeruha beszerzésre**.

Értékeink bemutathatóságát XXI. századi technológiák, szoftverek beszerzésével is támogatni kívánjuk.

- **Online csipkever program kidolgozása** folyamatban van, amely egyszer bb csipkeverési minták készítését mutatja be. Ezzel kívánja felhívni a figyelmet a csipkeverés szépségére.

Közös értékeinket a hagyományos marketing eszközök mellett az online eszközökkel is be kívánjuk mutatni. Közös marketingstratégiát alkotunk a régió turisztikai szakembereinek összefogásával.

- **GUIDE@HAND mobil applikáció**, mely digitális idegenvezetést fog biztosítani. Az applikáció kezel felülete elkészült, a tartalommal való feltöltése májusban fog elindulni és legalább 20 darab vezetett túra kerül kialakításra.
- **4 turisztikai kiállításon jelent meg a Palóc Út** képviselete (a budapesti, debreceni, miskolci és kecskeméti utazás kiállításon). További 1 turisztikai kiállításon fogunk majd megjelenni (Detva).
- Az **útifilm készítése Palócföldr l** még folyamatban van, azonban elkészült már a **Palóc Út 3D imázs filmje**, amely az utazás kiállításokon vetítésre került. A 3D-s imázs film az alábbi weboldalon érhet el: <http://palocut.hu/hu/magikus%20palocfold>
- Elkészült a **Palóc Út új logója és új arculata** (fejléces papír, molinó tervek, névjegykártya tervezet stb.), valamint fotóvásárlási pályázatot hirdettünk a palóc vidék természeti és kulturális értékei témájában.
- 1300 darab promóciós anyag készült el a Palóc Út új logójával (hátizsák, eserny , kulacs, bevásárló táska, stb.).
- Elkészült a helyi védjegy szabályzata, védjegy logója, min sít és ellen rz lapja. Megkezd dött a védjegyrendszerbe való jelentkezés, júliusba megkezd dik a védjegyzetelési eljárás.
- A Palóc Út weboldalán www.palocut.hu a pályázattal kapcsolatos anyagok folyamatosan feltöltésre kerülnek és 3 nyelven elérhet ek (HU-SK-ENG).
- Megvalósult a nyitó sajtótájékoztató és 4 darab workshop a projekt partnerekkel.

2019óben megvalósítani tervezett tevékenységek:

- További 10 rendezvényen fog megjelenni a Palóc Út képviselete, így összesen 21 rendezvényen fog bemutatkozni a tervezett 10 rendezvény helyett.
- A mobil applikáció tartalommal való feltöltése májusban fog indulni, annak folyamatos frissítését és b vítését fogjuk biztosítani.
- Az online csipkever program befejezése
- Kiadványok:
  - o 5.000 példányban megjelen túratérkép,
  - o 10.000 példányban megjelen leporelló, a tematikus utak népszerűsítésér l,
  - o 10.000 példányban megjelen közös kiadvány a Palóc Út tagtelepülésekr l és partnertelepülésekr l (magyar, angol, szlovák nyelven).
- Régióink értékesítése érdekében szakújságírók számára közös study-tourt tervezünk lebonyolítani a projektben résztvev helyszínek látogatásával.
- Egy sajtótájékoztatót és nyilvános projekt eseményt szervezünk a projekt zárásaként.

Elérhet ségek:

Bótvári József elnök, palocorszag@chello.hu

Encsi Renáta projektmenedzser, palocut@palocut.hu

Vanyarc Községi Önkormányzat
2688 Vanyarc, Veres Pálné út 54.

A projekt partner teljes költsége: 289.310,54 EUR
Ebből 1 ERDF forrás: 245.913,95 EUR

Elzmények, bemutatkozás:

Vanyarc Községi Önkormányzat - mint projektpartner három turisztikai beruházással vesz részt a határon átnyúló pályázatban. Dél-nógrádi szlovák nemzetiségű település, mely egyik alapító tagja is többek között a Palóc Út Kulturális Klaszter Egyesületnek. Nagyrendezvényei közül kiemelkedő jelentőség a hagyományokra épülő Haluskafesztivál (sztrapacska-főzés verseny), mely a jó palócok, a tót atyafiak kedvelt eledeletét hivatott népszerűsíteni, nem beszélve a régió folklórjáról és kézműves termékeiről. Idén 16. alkalommal kerül megrendezésre - szeptember 14-én.

A jelenlegi projekttel egy tudatos, régi törekvés válik valórá, mely a település meglévő turisztikai szolgáltatásai mellett hiánypótló szereppel bír, így pl. a fesztiválon kívül szinte folyamatosan lehetőség nyílik a vendégek fogadására, számukra a megfelelő programok biztosítására és akár programcsomagok kialakítására is.

A projekt tevékenységei és kimenetei:

1.) PATKOLT TOJÁSOK MÚZEUMA ÉS NYITOTT KÉZMŰVES M HELY LEENDŐ ÉPÜLETÉNEK TELJES KÖR FELÚJÍTÁSA ÉS NÉPI JÁTSZÓUDVAR KIALAKÍTÁSA

Az épület, 1930-as években épült, a népi építészetre jellemző ún. hármassal, plusz kamra helyiséggel. Az épület teljes körű külső-belső felújítását tervezzük, valamint nyitott színpad és fa szerkezetű tárolóval az udvaron. A népi jelleg megtartása mellett viszonylag modern körülményeket teremtünk a patkolt tojások bemutatásának, az interaktív nyitott kézműves foglalkozásoknak. A népi játszóudvar (nyitott színpad + fajték) kialakításával pedig a szabadtéri foglalkozásokra, kisebb rendezvényekre is lehetőség nyílik.

2.) DESSEWFFY-KÚRIA BELSŐ FELÚJÍTÁSA - mely interaktív bemutatók, egyedi kiállítások befogadására is szolgál

Az épület az államosítás után általános iskola lett, majd a 80-as évektől községi közművelődési és iskolai könyvtárként működött hosszú ideig. Most, hogy a könyvtár egy új, modern helyet kapott a művelődési ház tetőterében, az épület üresen maradt (illetve raktárként szolgál) - de szeretnénk új funkciót adni ennek a patinás kis kúriának, ahol állandó, időszakos és országos vándorkiállítások, rendezvények, előadások és a térségre jellemző szlovák nemzetiségű és palóc hagyományok bemutatását is tervezzük, nemcsak Vanyarc, hanem a környező települések helytörténeti és néprajzi anyagával egyetemben - helyet adva még a kortárs képművészeti és egyéb kiállításoknak is.

3.) SZABADTÉRI SZÍNPAD ÉS KÖRNYÉKE, MINT RENDEZVÉNY HELYSZÍN FELÚJÍTÁSA, SZÍNPAD FEDÉS KIALAKÍTÁSA

A meglévő színpad fölé nyitott, pergolaszerű tetőszerkezet készül, mely a nagyrendezvényeink (ld. Haluskafesztivál) közreműködését hivatott kiszolgálni, s azon keresztül a vendégeket is. A színpad körüli 200 m² területen tereprendezést és térkőburkolatot is tervezünk a látogatók kulturált fogadására. A szabadtéri színpad és környékén már van egy EU-s szabványnak megfelelő játszótér, tervezés alatt van egy környezetbe illő piactér kialakítása más forrásból és ehhez jön most harmadik elemként a színpad és környéke, mint rendezvényterület felújítása, látogatóbaráttá való fejlesztése.

Elérhető ségek:

Hrnicsjár Mihályné polgármester, vanyarc@vanyarc.hu

Nedeliczki Teréz projektmenedzser, vanyarckonyvtar@gmail.com

Hagyományos Értékek Meg rzéséért Alapítvány
3245 Recsk, Kossuth út 118.

A projekt partner teljes költsége: 126.981,20 EUR

Ebb l ERDF forrás: 107.934,02 EUR

El zmények, bemutatkozás:

A 2001-ben létrehozott Hagyományos Értékek Meg rzéséért Alapítvány az építészeti és tárgyi örökség védelmét, megújítását és fejlesztését, a népi kézm ves szakmák és a kulturális turisztikai programok szervezését, a palóc hagyományos kézm vességekben felhalmozott tudás átadását, szakmai programok, kiállítások, konferenciák szervezését jelölte meg legfontosabb céljai között.

A tulajdonában lév Hevesi Radics Kúria Kiállítóhely és a Recski Tájház Palóc Galéria, a m ködtetésében álló mátraderecskei és bodonyi népm vészeti ház megfelel szakmai környezetet biztosít feladataink megvalósításához. Alapítványunk hasznosítható ismeretet és gyakorlatot szerzett az eddigi pályázatok során, éppen ezért abban bízunk, mindezeket kamatoztatjuk a közös munkában.

Palócföld tárgyi-és szellemi értékekben való gazdagságát a nem csupán hirdetjük, de a velünk dolgozó Népm vészet Mestereivel és népi iparm vészekkel a mindennapokban is azon dolgozunk, hogy a hagyományos értékeket miniszélesebb körben megismerhessék látogatóink, és a jöv nket, identitásunkat formáló, évtizedek alatt felhalmozott tudásunk ismer i, m vel i legyenek!

A projekt tevékenységei és kimenetei:

- Mátraderecskei Népm vészeti Ház udvarán 5x8 méteres, fa szerkezettel és cserépfedéssel ellátott űPalóc Pajtaö felépítését, és az azt körbevev kerítés felújítását befejeztük 2018-ban.
- A mátraderecskei Palóc Pajta építésének, bemutatásának, használatba vételének befejezése után eredményesen folyt a felújítás a Recski Tájház és Palóc Galéria környezetében lév alkotóházban (3375 Recsk, Kossuth út 118. számú). A beruházás jelent sen, több mint 40 négyzetméterrel b víti a szakköri foglalkozások és nyári táborozások színterét. 20 négyzetméteres, fedett tet szerkezettel ellátott filagória megépítését tervezzük, amely els sorban a nyári programok színhelye lesz. A recski alkotóház udvarának felújítása és parkolójának megépítése befejez dött. Az alkotóház környezetében a küls tárolók felújítását, mindkét területen a szennyvíz vezetékek rendezését kell elvégeznünk. A felújítási munkálatok befejezését követ en az alkotóház tervezett berendezésének és irodai eszközeinek beszerzését ütemeztük.

A mátraderecskei Népm vészeti Ház és a Recski Tájház Palóc Galéria a hevesi palócság fontos hagyomány rz helye, ahol az építészeti és tárgyi örökségünk bemutatásának, az ismeretek átadásának helyszíneit b vítettük a palóc pajta megépítésével és az alkotóház felújításával.

Helyszíneink nem csupán helyet adnak szakmai események szervezésére, de arra törekszünk, hogy a fejlesztéseinkkel, a nyitott m helyekben folytatott munkánkkal vonzóvá tegyük az itt folyó alkotó tevékenységet. Örömmel fogadjuk, és részletesen bemutatjuk értékeinket a más tájegységekr l érkező turista-csoportoknak, családoknak, egyéni érdekl d nek. Ezt a célt jól szolgálta a 2018-ban megrendezett Mátraderecskei Palóc Párnafesztivál.

Szervezetünk a Mátraderecskén megvalósítandó Palóc Pajtában és a Recski Tájház környezetében felújítandó képzési központban a Csillagvirág Népm vészeti Egyesület és a Hevesi Népm vészeti és Háziipari Szövetkezet tagjai közrem ködéssel folytatja a gyermekek tanórán kívüli foglalkoztatását, valamint szövésben és hímzésben, népm vészeti babakészítésben a gyermekek és feln ttek részére szakkörök, táborok szervezését. Fejlesztési feladatainkat jelent s arányban 2018-ban végrehajtottuk, így 2019-ben már helyet adhatunk a Csoóri Sándor és a Hagyományok Háza Hálózati programjának keretében indítandó tudás-átadási szakmai programunknak.

Recski Alkotóház szakmai munkájához kapcsolódva 12-14 f részvételével, Kovács Ferencné népi iparm vész vezetésével megkezdte m kódését a hímz szakkör. Mátraderecskén a vászonszöv szakkör Kis Miklósné népi iparm vész vezetésével 14 f vel, a faragó szakkör Veres László fam ves-faragó szakmai irányításával 10 f vel dolgozik. A szöv , hímz , faragó és népm vészeti babakészít táborok szakmai el készítése és szervezése folyamatban van.

Április 5-6.-án az európai kezdeményezéshez kapcsolódva ŐNyitott M helyö program keretében várjuk látogatóinkat. ŐA-házakókézm ves-tudástáraö Tudásátadás a Népi Kézm ves Alkotóházak és M helygalériák VII. Országos Hétvégéje valósul meg.

Elérhet ségek:

Báder Miklósné kuratóriumi elnök, heveshsz@t-online.hu

Slovenské národné múzeum 81036 Bratislava, Vajanského nábr. 2.

A projekt partner teljes költsége: 320.127,65 EUR

Ebb l ERDF forrás: 272.108,50 EUR

El zmények, bemutatkozás:

Múzeumunk, mint a Szlovák Nemzeti Múzeum országos hatáskör nemzetiségi múzeuma, 2002. július 1-ével kapta meg alapítólevelét, s lépett el múzeumi intézménnyé a Szlovákiai Magyar Kultúra Múzeuma elnevezéssel.

2003. január 1-t l múzeumunkhoz tartozik két irodalmi emlékhely, a szklabonyai Mikszáth Kálmán Emlékház és az alsósztrégovai Madách-kastély, melynek teljes felújítása 2010- 2013 között történt egy Európa uniós közös szlovák - magyar pályázat keretében, melynek a öKözös örökségünk: Madáchö címet adtuk. Magyar partnerünk a Palóc Múzeum, az akkor hozzá tartozó Csesztvei Madách Irodalmi Múzeumot újította fel.

A kastély felújítási munkálatait a Szlovák Köztársaság Kulturális Minisztériuma 2014-ben oklevéllel ismerte el, a Pamiatky a múzeá c. szakmai folyóirat pedig az év felújítása díjat adományozta, s elnyertük az els évben kiírt közönség díjat is.

Ezek után a kastélyhoz tartozó park felújítási munkálatai el készítésével folytattuk tevékenységünket az épített örökség megvédése területén.

A projekt tevékenységei és kimenetei:

Az alsósztrégovai Madách - kastély parkjának felújítása

A koncepció a park számára új programot javasol, amelyet az új funkcióknak teret biztosító építészeti beavatkozások támogatnak.

A parkot az általános iskola épületei két, szinte teljesen önálló részre osztják, amelyeket egy parki ösvény köt össze. A kastély körüli parkrész érkezési térként szolgál reprezentációs és információs funkcióval. A kastélyhoz vezet utat bazaltkockákból újítjuk fel. A kastély környéki parkot parkszer vé alakítjuk.

Az általános iskola mögötti parkrészt természetes ültetett kompozíció formájában hagyjuk meg. A funkcionalitás szempontjából ezt a részt 3 zónára osztottuk. Az általános iskola és a patak között rekreációs-játszó- és m vel dési zónát javasolunk, f ként a látogatók és a helyi gyermekek számára.

A patakon túli részen kulturális-társasági jelleg zóna kialakítását javasoljuk. A kulturális rendezvények számára egy amfiteátrum épül, amely fapódiumból, néz térb l és egy háttérintézményként szolgáló házból tev dik össze.

A rekreációs-sportolási zóna egy járda-körút, amely alapját a létező parki járda képezi, kiegészítve a ház mögött vezetett új járdával, amelyen a látogatók eljutnak a park északi részébe, ahonnan szép kilátás nyílik a Madách-emlékműre és az egész felújított parkra.

A Madách síremlék

A síremlék a Madách-kastély parkjában található. Az Ádám szobor a pozsonyi Rigele Alajos műve. Az emlékmű 1936-ban készült és az író sírjának része. A szobrot 2013-ban újították fel, a projektünk részeként a munka az emlékmű többi részének, az alapzat és a kriptá felújításával folytatódik. Felújítjuk az emlékmű közvetlen járdáját is. Az emlékmű mellett szélesebb térséget alakítunk ki.

Elérhetőségek:

Jarábik Gabriella igazgató, gabriela.jarabik@SNM.sk

*Komunika né centrum Detva, n.o.
96212 Detva, Námestie mieru 31.*

A projekt partner teljes költsége: 347.007,60 EUR

Ebből ERDF forrás: 294.956,46 EUR

Komunika né Centrum Detva, n.o. (KC Detva, n.o.)

Komunika né Centrum Detva, n.o. 2003 óta működő nonprofit szervezet, amely a következőkre összpontosít: információs szolgáltatások, a regionális fejlesztés támogatása, a szellemi és kulturális értékek védelme és megőrzése, oktatási tevékenységek.

A Palocland-Hont-Podpoanie közös projekt a szervezet tevékenységének a folytatása.

A projekt célkitűzései:

- Podpoanie régió kulturális örökségének megőrzése,
- az idegenforgalmi kínálat vonzóvá tétele a kulturális örökség, a kulturális hagyományok, érdekességek, attrakciók, melyek a kulturális útematikus útvonalak részei lesznek.

2018-ban a végrehajtási időszak első évében realizált tevékenységek:

2018-ban KC Detva, n.o. által végrehajtott tevékenységek hozzájárulnak a kulturális emlékezet növeléséhez és a Podpoanie régió kulturális örökségének a megőrzéséhez. A realizált tevékenységek eredményei:

Két szakanyag került kidolgozásra, melyek leírják és fotókkal szemléltetik Podpoanie régió kulturális hagyományokban birtokolt területét:

- **Podpoanie régió tradicionális népviseletének ki- és átalakulása a 19. század végétől a 20. század közepéig** a szakanyag bemutatja a Podpolanie régió tradicionális viseletének alakulását, valamint különböző alkalmakon viselt változatait.
- **Vallási emlékek, építmények és a népi építészeti elemek Podpoanieban** a dokumentum egy kutatás eredménye, mely középpontjában a még meglévő népi építmények állnak. A dokumentum átfogó összefoglalót tartalmaz egyes ismert és kevésbé ismert szakrális emlékek történelmi kialakulásáról.

Kidolgozásra került 20 darab Podpoanie régióra jellemző korhagy népviseleti ruha, amelyek korhagy mintázatokkal vannak ellátva, korhagy anyagokból készültek és a kidolgozásukat (kézi gyártástechnika) tekintve is tükrözik a korhagy szellemét. A létrehozott népviseleti ruhákat, különböző alkalmakon viselték (esküvő, ...)

ünnep, gyász, munka, gyermek viselet)í és hasonlóan tartalmaznak egyes korszakokra jellemz darabokat a 19 század végét l.

3 darab korh mobil népi építmény készült el: egy gazdaház, egy istállóhoz és egy faház szalmával a tetején. Az építmények arra fognak szolgálni, hogy a tradicionális népi építészetet nagy nyilvánosság el tt mutassák be. Ennek a tevékenységnek a hasznai abban nyilvánulnak meg, hogy napjainkban nagyon gyorsan sz nnek meg a korabeli tradicionális népi építészeti emlékek. Nagy nyilvánosság el tt els alkalommal a Folklór Ünnepeken a Polana alatt elnevezés rendezvényen Gyetvában a Szlovák ó Magyar udvar keretén belül az Amfiteátrum területén kerül majd bemutatásra **2019.07.12.-14.** között.

2019óben megvalósítani tervezett tevékenységek:

Az eddig megvalósított tevékenységekre építjük a többi tevékenységünket, amelyek 2019-ben kerülnek megvalósításra és hosszútávon fogják szolgálni a kulturális emlékezet növekedését. Amellett pedig hozzájárulnak a vidéki idegenforgalom és a partnerségi régiókból érkező látogatók számának a növekedéséhez.

2019-ben KC Detva, n.o. a **š Kulturális út Podpo aniebanő** elnevezés **tematikus út**, mint idegenforgalmi termék kidolgozására tesz javaslatokat, valamint reklámozni és megvalósítani fogja.

2019-ben befejezzük a fennmaradt 10 darab korh népviseleti ruha elkészítését, így összesen 30 darab Podpo aniera jellemző tradicionális népviseleti ruha készül el, melyek feltérképezik a népviselet kialakulását a 19. század végét l.

30 darab elkészült korh népviseleti ruha els alkalommal nagy nyilvánosság el tt egy divatbemutatón kerül bemutatásra. A divatbemutatóra **2019.07.13-án** fog sor kerülni **Gyetvában** a Folklór ünnepek Polana alatt elnevezés rendezvényen. A népviseleti ruhák bemutatóját színesíteni fogják modern ruhadarabok bemutatásával, amelyek Podpo anie régió divattervezői készítettek és tradicionális ornamentikákkal vannak ellátva. A divatbemutató csúcspontját a széles körben elismert divattervező ruháinak bemutatása fogja jelenteni, akit a tradicionális ornamentika inspirált.

Nagy érdeklődéssel dolgozunk a tematikus útvonal **š Kulturális út Podpo aniebanő** javaslat kidolgozásán és megvalósításán. A tevékenység eredménye egy idegenforgalmi termék lesz, melynek az a célja, hogy Podpo anieban a látogatók számára élményekben gazdag időtöltés biztosításon. Látogatók érdekes és értékes látványosságokat ismerhetnek meg, tradicionális ételkülönlegességeket kóstolhatnak, elsajátíthatják a kenyérsütést, sajtgyártást, tradicionális gazdálkodást a legelkőn, tradicionális hímzést ferde tvel, tradicionális táncoktatásban vehetnek részt, valamint módjukban áll a hagyományos Podpo anie viseletet felpróbálni és képet készíteni róla.

š Kulturális út Podpo aniebanő elnevezés ajánlat részeként, lehetőség nyílik megismerkedni a régió sajátosságaival. Egy tradicionális biciklikölcsőz kerül kialakításra, és elektromos kerékpárok is elérhetőek lesznek.

Podpo anie kulturális hagyományainak reklámozását a KC Detva n.o. 2 fényképes bemutatókönyv elkészítésével kívánja támogatni: **š Népi építészet és szakrális emlékek Podpo aniebanő** elnevezés tanulmány nagy nyilvánosság el tt 2019-ben Gyetvában a Folklór ünnepeken a Polana alatt rendezvény idején kerül bemutatásra, valamint a **š Podpo anie tradicionális népviseletének a kialakulása és átalakulása** című publikáció 2019 év végén kerül bemutatásra. Mindkét publikáció angol nyelven is elérhető lesz.

š A kulturális út Podpo aniebanő marketing eszközökkel lesz támogatva: egy térképpel, amelyben kijelölésre kerülnek a Kulturális útvonal épületei, valamint Podpo anie rendezvény naptárral.

Elérhető ségek:

Elena Jankovi ová, igazgató, ela@cyklo.sk, + 421 904 101 012

Obec Hru-ov
99142 Hru-ov, 526.

A projekt partner teljes költsége: 82.085,05 EUR

Ebből ERDF forrás: 69.772,29 EUR

Előzmények, bemutatkozás:

Hru-ov községet a népi kultúra és a vidéki életforma jellemzi napjainkban is. Falunk Dél- Szlovákiában terül el a Nagy Kürtösi járásban. Jellemző rá a szorványtelepülési forma. 2003-ban elnyerte az Év faluja díjat. A helyi szervezetek, egyesületek nagyon fontos szerepet töltenek be a falu életében, amelynek eredménye egy nagyon erős közösség. Bizonyítéka ennek a minden évben megrendezésre kerülő fesztivál a Honti Parádé. Elmondható, hogy szlovákiai viszonylatban a leglátogatottabb fesztiválok közé tartozik.

A Honti Parádé a falu legfontosabb eseménye, amely a Hont népi kultúráját magas szinten mutatja be. A látogatók tudatába vésik népünk gazdag kulturális hagyományait. Fő célja, hogy az ide látogatók közelebb kerüljenek a kulturális örökséghez.

A Honti Parádé és a hozzá kapcsolódó események Hru-ov község részéről hozzájárulás a közös projekthez: Palócföld - Hont - Podpol'anie: Közöshagyományok tematikusút kialakítása és látogatóbarát fejlesztése.

A projekt tevékenységei és kimenetei:

A Közös projektben a már említett Honti Parádé látogatottságának növelésére szolgáló, marketing elemeket kerülnek megvalósításra, annak érdekében, hogy ne csak Szlovákiából, hanem más országokból is idevonzzuk a látogatókat. A Honti Parádé helyszínéül szolgáló Mivel dési Házban, Amfiteátrumban és Tájházban kisebb felújítási munkálatokat végzünk.

A helyi népi tradíciókat egy könyvbe foglalva kívánjuk megjelentetni.

A Honti Parádé helyszínéül szolgáló Mivel dési Házban, Amfiteátrumban és Tájházban kisebb felújítási munkálatokat végzünk. Valamint egy utifilmet kívánunk létrehozni **Hru-ov látványosságairól, valamint a Honti Parádé elnevezésű fesztiválról is.**

Elérhetőségek:

Pavel Bendik polgármester, starosta@hrusov.sk

Mária Augustínová, maria.augustinova@hrusov.sk